

Vår dato: 07.11.2023
Vår referanse: 23/59940 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Høringsnotat - Forslag til endring i forskrift om minstekvantum av epleråstoff til bearbeidingsindustrien

1. BAKGRUNN

Landbruksdirektoratet forvalter ordningen som gir norsk bearbeidingsindustri¹ mulighet til å importere epleråstoff til nedsatt tollsats. Ordningen er regulert i forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (FAT) § 18b. FAT er gitt med hjemmel i lov av 11. mars 2022 nr. 8 om tollavgift (tollavgiftsloven) § 5-2, 5-3 og 5-4.

Formålet med ordningen er å legge til rette for at primærprodusentene får avsatt innenlands produserte råvarer til bearbeidingsindustrien. Industriens tilgang til tollnedsettelse og tollkvoter er koblet til avtak av norsk epleråstoff. For å omfattes av ordningen må et foretak kjøpe og bearbeide en årlig fastsatt mengde norsk epleråstoff, omtalt som minstekvantum. Minstekvantumets størrelse tilpasses årets eplelesong. Minstekvantumet kan oppfylles ved kjøp av epler til press, eplesaft eller eplekonsentrat.

Landbruksdirektoratet fastsetter minstekvantumets størrelse i etterkant av hver eplehøst, og innen 1. desember hvert år, jf. FAT § 18b siste ledd.

2. Landbruksdirektoratets forslag

2.1 Inndeling av foretakene i grupper

Landbruksdirektoratet kan dele foretakene inn i grupper etter deres samlede forbruk av epleråstoff. Inndelingen skal gi et hensiktsmessig krav til kjøp² av norsk råvare.

For å kunne fastslå foretakenes samlede forbruk, har Landbruksdirektoratet bedt foretakene om å innrapportere sitt forbruk av epleråstoff i forrige periode. Vi ba om lagerbeholdning per 1. oktober 2022, innkjøp i perioden 1. oktober 2022 til 30. september 2023, og lagerbeholdning per 30. september 2023. Innrapporteringen omfatter både norsk og importert råvare.

¹ Med bearbeidingsindustri menes bedrifter som bruker bær, grønnsaker og epleråstoff i egen bearbeidingsvirksomhet.

² Med «kjøp» menes i denne sammenheng at eiendomsretten til varen må være overdratt, men det stilles ikke krav til at varen er fysisk overlevert til kjøper.

Foretakene som er med i ordningen har ulike typer produksjoner. De benytter derfor også epleråstoff i ulik form, enten som konsentrat, pressepler og/eller saft. Samlet forbruk beregnes ved å summere foretakets lagerbeholdning per 1. oktober 2022 med innkjøp i perioden 1. oktober 2022–30. september 2023. Gjenstående lagerbeholdning per 30. september 2023 trekkes deretter fra i denne beregningen. Dette er gjort for hver av de ulike typene epleråstoff. Forbruket av pressepler og saft regnes om til konsentrat slik at foretakene kan sammenlignes når nivået på minstekvantumet fastsettes. Vi har benyttet følgende omregningsfaktorer:

- 8 kg epler = 1 kg konsentrat
- 6,4 kg epleasaft = 1 kg konsentrat

Det er betydelige variasjoner i foretakenes forbruk. Dette gjelder både samlet forbruk og forbruket av norsk og importert råvare. Forskjellene i det samlede forbruket mellom de ulike foretakene er forholdsvis likt fordelt som tidligere år. For perioden 1. oktober 2023 til 30. september 2024 foreslår Landbruksdirektoratet å definere små og store foretak slik:

Foretaksstørrelse	Samlet forbruk målt i konsentrat
Lite foretak	Opptil 100 000 kg
Mellomstore foretak	Mellom 100 000 kg og 500 000 kg
Store foretak	Over 500 000 kg

2.2 Størrelsen på minstekvantumet i inneværende periode

Minstekvantumets størrelse er ment å skulle gjenspeile tilgangen på norsk epleråstoff i markedet. Minstekvantumet bidrar til avsetning av norsk epleråstoff, men skal ikke innebære noen avsetningsgaranti for produsentene.

Sesongen 2023 har gitt en veldig god epleavling, og det ser ut til å bli en av de beste eplelesongene på lenge. Prognosene indikerer at det blir en bedre sesong enn i 2021, som var et godt år. Konsentratproduksjonen ser foreløpig ut til å bli på 225 tonn, noe som er en stor økning fra i fjor, da produksjonen lå på omtrent 60 tonn. En større mengde av årets avling går til konsentratproduksjon sammenliknet med de siste årene. Dette fører til at grensene for mellomstore og store foretak foreslås å øke sammenliknet med i fjor.

Foretaksstørrelse	Minstekvantum		
	Konsentrat	Saft	Epler
Lite foretak	1 000 kg	6 400 kg	8 000 kg
Mellomstore foretak	18 000 kg	115 200 kg	144 000 kg
Store foretak	38 000 kg	243 200 kg	304 000 kg

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Jens Tjentland
seksjonssjef

Herman Morken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.